

Як враховується при визначенні вартісного критерію контрольованої операції вартість придбаного товару (сума попередньої оплати) та частково повернутого товару (попередньої оплати), якщо повернення здійснювалось в одному/наступному звітному календарному році, та як при цьому заповнюються графи 17, 20 розділу «Відомості про контрольовані операції» додатка до Звіту про контрольовані операції?

ЗІР, категорія 137.03

Згідно з п.п. 39.2.1.1 п.п. 39.2.1 п. 39.2 ст. 39 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) контрольованими операціями є господарські операції платника податків, що можуть впливати на об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств платника податків, а саме:

а) господарські операції, що здійснюються з пов'язаними особами с нерезидентами, в тому числі у випадках, визначених п.п. 39.2.1.5 п.п. 39.2.1 п. 39.2 ст. 39 ПКУ;

б) зовнішньоекономічні господарські операції з продажу та/або придбання товарів та/або послуг через комісіонерів-нерезидентів;

в) господарські операції, що здійснюються з нерезидентами, зареєстрованими у державах (на територіях), включених до переліку держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до п.п. 39.2.1.2 п.п. 39.2.1 п. 39.2 ст. 39 ПКУ, або які є резидентами цих держав;

г) господарські операції, що здійснюються з нерезидентами, які не сплачують податок на прибуток (корпоративний податок), у тому числі з доходів, отриманих за межами держави реєстрації таких нерезидентів, та/або не є податковими резидентами держави, в якій вони зареєстровані як юридичні особи. Перелік організаційно-правових форм таких нерезидентів в розрізі держав (територій) затверджується Кабінетом Міністрів України.

У разі внесення змін до переліку організаційно-правових форм нерезидентів у розрізі держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до цього підпункту, вони набувають чинності з 1 січня звітного року, що настає за календарним роком, у якому внесено такі зміни;

г) господарські операції, що здійснюються між нерезидентом та його постійним представництвом в Україні.

Якщо нерезидентом, організаційно-правова форма якого включена до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до п.п. «г» п.п. 39.2.1.1 п.п. 39.2.1 п. 39.2 ст. 39 ПКУ, у звітному році сплачувався податок на прибуток (корпоративний податок), господарські операції платника податків з ним за відсутності критеріїв, визначених підпунктами «а» – «в» п.п. 39.2.1 п. 39.2 ст. 39 ПКУ, визнаються неконтрольованими.

Згідно з п.п. 39.2.1.7 п.п. 39.2.1 п. 39.2 ст. 39 ПКУ господарські операції, передбачені підпунктами 39.2.1.1 (крім операцій, що здійснюються між нерезидентом та його постійним представництвом в Україні) і 39.2.1.5 п.п. 39.2.1 п. 39.2 ст. 39 ПКУ, визнаються контрольованими, якщо одночасно виконуються такі умови:

- річний дохід платника податків від будь-якої діяльності, визначений за правилами бухгалтерського обліку, перевищує 150 мільйонів гривень (за вирахуванням непрямих податків) за відповідний податковий (звітний) рік;
- обсяг таких господарських операцій платника податків з кожним контрагентом, визначений за правилами бухгалтерського обліку, перевищує 10 мільйонів гривень (за вирахуванням непрямих податків) за відповідний податковий (звітний) рік.

Господарські операції, що здійснюються між нерезидентом та його постійним представництвом в Україні, визнаються контрольованими, якщо обсяг таких господарських операцій, визначений за правилами бухгалтерського обліку, перевищує 10 мільйонів гривень (за вирахуванням непрямих податків) за відповідний податковий (звітний) рік.

Підпунктом 39.2.1.4 п.п. 39.2.1 п. 39.2 ст. 39 ПКУ встановлено, що господарською операцією для цілей трансфертного ціноутворення є всі види операцій, договорів або домовленостей, документально підтверджених або непідтверджених, що можуть впливати на об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств платника податків, зокрема, але не виключно, операції з товарами, такими як сировина, готова продукція тощо.

Таким чином, для визначення вартісного критерію контрольованої операції враховуються здійснені господарські операції за відповідний податковий (звітний) рік, що можуть впливати на об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств.

Якщо придбання та часткове повернення цього ж товару здійснено протягом одного звітного календарного року, то при визначенні вартісного критерію контрольованої операції в цьому звітному році враховується вартість поставки, зменшена на вартість поверненого товару.

У разі якщо придбання відбулось в одному звітному календарному році, а часткове повернення відбулось у наступному році, то при визначенні вартісного критерію контрольованої операції у календарному році, в якому здійснена поставка, враховується вся вартість придбаного товару. При цьому в наступному році вартість частково поверненого товару не враховується при визначенні вартісного критерію контрольованої операції та не зменшує вартість інших операцій при визначенні такого критерію.

Форму Звіту про контрольовані операції (далі – Звіт) та Порядок складання Звіту про контрольовані операції затверджено наказом Міністерства фінансів України від 18.01.2016 № 8 зі змінами та доповненнями.

При заповненні розділу «Відомості про контрольовані операції» додатка до Звіту, зазначається, зокрема:

- у графі 17 «Кількість» – кількість предметів операції;
- у графі 20 «Загальна вартість операції (за вирахуванням непрямих податків) (грн)» – вартість контрольованої операції (за вирахуванням непрямих податків) у гривнях, за якою відповідна операція відображена в бухгалтерському обліку платника податку.

Тобто, у графах 17 та 20 розділу «Відомості про контрольовані операції» додатка до Звіту повинні відображатися, відповідно, кількість та вартість поставки, зменшені на кількість та вартість поверненого цього ж товару протягом одного звітного календарного року.

Що стосується врахування суми попередньої оплати за товар при визначенні вартісного критерію контрольованої операції, то згідно з п.п. 9.2 п. 9 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318 «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку» зі змінами та доповненнями, попередня (авансова) оплата запасів, робіт, послуг не визнається витратами й не включається до звіту про фінансові результати.

Враховуючи те, що сума попередньої оплати за товар (повернутої попередньої оплати) не впливає на об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств, то при визначенні вартісного критерію контрольованої операції така операція не враховується і не відображається у Звіті.